

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1931.

Ljubljana, 12. oktobra 1931.

Štev. 9.

61.

Apostolsko pismo „Nova impendet“ papeža Pija XI.

EPISTULA APOSTOLICA

AD VENERABILES FRATRES

PATRIARCHAS, PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS

ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS

PACEM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES

DE ASPERRIMO REI OECONOMICAE DISCRIMINE DE LAMENTABILI
APUD MULTOS OPERUM VACATIONE DEQUE INCRESCENTI

APPARATUS MILITARIS STUDIO

PIUS PAPA XI

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Nova impendet in concreditum Nobis gregem jamque premit calamitas, acrius quidem tenuiorem partem angens, quam Nos peculiari caritate complectimur, pueritiam nempe, proletariam plebem, opifices eosque omnes, qui rei familiaris copia non affluunt. De gravissimis loquimur angustiis reiue oeconomicae discrimine, que populos afficiunt quaeque in regionibus omnibus ad formidolosam compellunt multos atque increbrescentem ab operibus vacationem. Etenim videre est ad inertiam coactam atque adeo ad extremam usque indigentiam, una cum subole cuiusque sua, fere innumeram honestorum artificum multitudinem, qui nihil magis discupiant quam ut honorate sibi panem comparare queant, quem cotidie a caelesti Patre, ex divino mandato, comprecantur. Tangunt equidem animum Nostrum eorum gemitus, Nosque eadem miseratione commotos illum jubent iterare questum, ex amantissimo Divini Magistri Corde coram hominum cencursu fame languentium prolatum: »Misereor super turbam« (Marc. VIII, 2).

At vehementior commiseratio Nostra illam spectat puerorum multitudinem, qui panem complorantes »dum non erat qui frangeret eis« (Jer. Thren, IV, 4) tristissimarum rerum condicionum onus innocenter ferunt, ac miseria squalentes, suae insitam aetati deflorescere iucunditatem conspiciunt ac nativum sentiunt in tenellis labiis risum languescere atque emori, quibus inscius ipsorum animus circumfundi exoptat.

Cum vero hiems jam appetat, eius procul dubio consecuturæ sunt comites, molestiae scilicet, aerumnae, inopia, quas tenuioribus ac frigida miseris ferunt tempora: ac praeterea timendum est ne, quod supra deprecati sumus ab operibus vacationis ulcus usque adhuc ingravescat, ut non provisa inopum familiarum penuria, eas — quod Deus avertat — ad irritationem adducat. Haec omnia trepidans perpendit communis Patris animus; ideoque, quemadmodum Decessores Nostri, ac praesertim proximus Decessor Noster p. r. Benedictus XV, vocem attolentes Nostram, eos omnes enixe adhortamur, quos penes fides viget ac christiana caritas; quae nimirum invitatio Nostra eo intendit ut omnes ad piam quamdam moveat amoris ferendaeque opis contentionem. Sacra eiusmodi contentio et corporis necessitatibus prospiciet et animos profecto eriget, fidem eorum excitans ac roborans eaque depellens e mentibus funestissima consilia, quae male suadens egestas ingerere solet. Invidiarum simultatumque igniculos, quae seiungunt inter se cives, valide compescet, easque vigere jubebit concordiae caritatisque flammæ, quae nobile alunt ac promovent pacis prosperitatisque vinculum, quibus quidem singuli Civitatesque fruuntur.

Ad hanc igitur pietatis caritatisque contentionem, quae pro certo se devovendi studium in pauperum commodum prae se fert, omnes advocamus caelestis unius Patris filios, innumeros eiusdem familiae socios ideoque omnes in Christo fratres, cum prosperitatis ac solacii, tum aerumnae ac doloris itidem particeps. Ad hanc dicimus pietissimam contentionem adhortamur omnes tamquam ad sacrum officium quod peculiari illa innititur evangelicae doctrinae norma, praecepto scilicet caritatis, quod Christus Dominus suum praedicavit primum et maximum mandatum ac ceterorum praescriptorum omnium quasi summam atque compendariam legem. Quod quidem mandatum proximus Decessor Noster desideratissimus, saeviente tunc temporis fere ubique bello grassantibusque simultatibus, iterum atque iterum tantopere commendavit, suumque veluti insigne fecit totius pontificatus.

Nos itaque ad suavissimum istiusmodi praeceptum, non modo tamquam ad supremum officium, in quo universa continetur christiana lex, sed ad nobilissimum etiam propositum atque institutum commonemus omnes, eosque potissimum, qui humanitatis ardore fervent et evangelicae perfectionis. At multis instare verbis idque impensius urgere supervacaneum putamus, cum omnibus exploratum sit hanc tantummodo animorum liberalitatem atque magnitudinem, hoc solummodo christianae virtutis studium aemulationemque — eorum videlicet qui, pro facultate cuiusque sua, fratrum saluti actuosissime se dedant, imprimisque tenuium infantum ac pauperiorum necessitatibus — gravissima aliquando posse nostrae huius aetatis incommoda instanter concorditerque evincere.

Jamvero, cum asperrium, quod lamentamur, malorum discrimen hinc acriorem consequatur populorum rivalitatem, illine vero ingentia gignat publici aerarii dispendia; atque adeo cum non postrema sit duplicis huius perniciiei causa nimium illud in apparatu militari ac bellicis instrumentis praemoliendis acrius in dies certamen Nos quidem temperare Nobis non possumus quin providam hac de re Nostram (Alloc. die 24 dec. 1930 habita; Litt. aut. »Con vivo piacere« 7 apr. 1922) eiusdemque Decessoris Nostri (Adhortatio »Dés le début« 1. aug. 1917) admonitionem iteremus, dolentes admodum quod usque adhuc non in usum eadem feliciter deducta sit; vosque item, Venerabiles Fratres, vehementer adhortemur ut aptiore, quo poteritis, modo, sacris nimirum concionibus habendis edendisque vulgo scriptis mentes collustretis omnium eorumque animos ad tutiores humanae rationis christianaeque legis normas conformetis.

Atque jam Nobis spes bona arridet fore ut apud unumquemque vestrum et corrogata confluat a fidelibus stips in indigentium auxilium, et a vobis itidem iisdem relevandis impendatur. Quodsi in nonnullis dioecesibus opportunius vi-

deatur id munus vel Metropolitae concedere vel quibusdam caritatis Institutis, vestrae profecto dignis fidei probataeque efficacitatis, liberum vobis esto, pro prudenti consilio, id exsequi.

Cum vero usque adhuc vos adhortati simus ut mentem hanc Nostram idoneis descriptionibus concionibusque aperiendo, rem pro viribus provehatis, placet praeterea fideles vestros Nos primum in visceribus Christi commonefacere ut invitationi huic vestrae ac Nostrae largiter generoseque respondentes, id, quos vos, Apostolicam hanc Epistolam interpretantes, ipsorum animis suasuri eritis, ad usum incontinententer deducant.

Attamen, quandoquidem omnes, vel nobilissimi, hominum nisus, non opitulante Deo, impares evadunt, ad bonorum omnium Largitorem instantes admoveamus preces ut, pro summa miseratione sua, quam primum feliciora jubeat emergere tempora; ab eoque, esurientium quoque nomine, divina illa a Jesu Christo data prece efflagitemus: »Panem nostrum quotidianum da nobis hodie«. Reminiscantur omnes quod humani generis Redemptor ad incitamentum ac solacium nostrum pollicitus est, se scilicet quod fecerimus »uni ex his fratribus minimis« sibi factum autumaturnum (Mat. XXV, 40) neque divinam illam obliviscantur repromissionem, qua ipse asseveravit curam se eam, quam parvulis suo amore ducti impensuri fuerimus, sibimet ipsi praestitam existimaturum (Mat. XVIII, 5).

Festum denique, quod hodie Ecclesia concelebrat, dulcissima illa Jesu Christi verba in memoriam redigit Nostram, quibus Epistolam hanc hortationemque Nostram concludimus; postquam videlicet Servator noster, secundum illud S. Joannis Chrysostomi, in puerilium animorum tutelam veluti inexpugnabilia extulit propugnacula, hanc nobis edidit sententiam: »Videte ne contemnatis unum ex his pusillis: dico enim vobis, quia angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei, qui in caelis est« (Matt. XVIII, 10). Hi profecto angeli quae in puerorum et indigentium adiumentum volenti generosoque animo feceritis, haec terrarum caelorumque Domino offerent, ab eoque uberrima iis omnibus impetrabunt munera, quibus sanctissima huiusmodi caussa cordi erit. Adventantibus praeterea Jesu Christi Regis sollemnibus, cuius regnum et pacem jam ab inito Pontificatu ominati ac comprecati sumus, omnino Nobis opportunum videtur ut in sacris aedibus per id tempus publicae habeantur in triduum supplicationes, per quas quidem a misericordiarum Domino consilia implorentur ac munera pacis. Quorum in auspiciis munerum vobis, Venerabiles Fratres, iisque singulis universis, qui paternae respondébunt admonitioni Nostrae, Apostolicam Benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctam Petrum, die II mensis Octobris, in festo SS. Angelorum Custodum, anno MDCCCXXXI, Pontificatus Nostri decimo.

PIUS PP. XI

Gregorij,

po božji in apostolske stolice milesti škof ljubljanski, pozdravlja v usmiljenem Sreč Jezusevem vse vernike škofije.

Huda beda, v kateri živijo mnoge družine naše škofije, me sili, da se obračam z iskreno prošnjo na vas, predragi verniki, za pomoč. Slaba letina in pomanjkanje dela in s tem zaslužka sta vzrok velike bede, ki preti, da bo postala še hujša v zimi, ki je pred durmi. Zlasti so otroci, lačni in slabo oblečeni, vredni našega usmiljenja. Ko vso to bedo premišlujem, se mi zdi, da slišim Gospoda Jezusa, ki gleda to bedno množico in pravi: »Ljudstvo se mi smili« (Mt 15, 32) in nas opominja kakor nekoč apostole: »Dajte jim jesti« (Lk 9, 13)!

Poslušajte vsi glas Gospodov in izkažite v teh hudih časih bednim svojim bližnjim usmiljenje in ljubezen. To je naša sveta krščanska dolžnost. Zdaj nam daje Bog priložnost, da v dejanju pokažemo, kako resna nam je Njegova prva in največja zapoved: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vso močjo in vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe« (Lk 10, 27). Izpolnjevanje te zapovedi je znak pravega kristjana, resničnega učenca Kristusovega. Dela ljubezni do bližnjega so bila v vseh stoletjih cerkvene zgodovine najbolj jasn dokaz resničnega krščanstva in tudi danes bo svet na tem, kako dejansko ljubezen bližnjemu izkazujemo, spoznal, koliko smo res Kristusovi in se smemo kristjane imenovati. Še vedno velja beseda sv. apostola Pavla: »Vi ste namreč poklicani k svobodi..., da drug drugemu služite z ljubeznijo. Zakaj vsa postava se dopolnjuje v eni besedi, namreč: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (Gal 5, 13. 14.).

Ne zapirajte sre in rok pred revežem, saj je tudi on stvar božja, tebi enak po svojem človeškem dostojanstvu, z isto dragoceno krvjo Sina božjega odrešen kakor ti; namenjen za nebesa kakor ti. Že po Mozesu je Bog izvoljenemu ljudstvu skrb za reveže položil na srce: »Ako kdo izmed tvojih bratov... obuboža v deželi, ki ti jo bo dal Gospod, tvoj Bog, ne zakrkuj svojega sreča in ne stiskaj svoje roke, temveč odpri jo ubogemu. Ne bo manjkalo ubogih v deželi tvojega bivanja: torej ti zapovem, da odpiraš svoje roko svojemu potrebnemu in ubogemu bratu, ki prebiva s teboj v deželi« (5. Moz 15, 7. 8. 11). Ako je že v Stari Zavezi Bog tako ukazal, koliko bolj nas veže v Novi Zavezi dolžnost pomagati vsakemu bednemu bližnjemu, ko nam je Jezus Kristus dal novo zapoved ljubezni do vseh ljudi in je s svojim življenjem in trpljenjem dal zgled največje ljubezni.

Nikar ne mislite, dragi verniki, da bo miloščina, ki jo daste v pomoč in podporo bednim in revnim, vam v škodo, da boste zaradi nje manj imeli. Prav nasprotno! Saj veste, da Bogu posojuje, kdor revežu daje. Bog je miloščini, z ljubečim srcem dani, obljubil svoj poseben blagoslov. »Kdor je nagnjen k usmiljenju, bo oblagodarjen, ker od svojih kruhov daje revežem« (Preg 22, 9), pravi sv. pismo. Na drugem mestu zopet je zapisana ta-le božja beseda: »Kdor ubogemu daje, mu ne bo pomanjkovalo; kdor pa proš-

njika zaničuje, bo pomanjkanje trpel« (Preg 28, 27). Kolikokrat ste se že prepričali v svojem življenju, da je vse vaše delo zastonj, ako ni blagoslova od Boga. Vprav letošnje leto je v mnogih krajih škofije suša ali toča uničila ves pridelek. Kaj vam je prineslo delo drugega kakor trud in skrb? Vidite, predragi v Gospodu, kako potreben je božji blagoslov našemu delu. Pritegne ga na nas po besedi Boga samega dobrodelnost, s katero pomagamo revnemu bližnjemu. »Blagor mu, kdor se spominja ubogega in potrebnega, njega bo Gospod rešil hudi dan« (Ps 40, 2). Da si pridobite za bodočnost božji blagoslov, da vam ne bo nič primanjkovalo, da si zagotovite rešitev v hudih dneh, ki nam grozijo, izkazujte usmiljenje in pokažite dejansko živo vero, brez katere ni zveličanje. Ne bodite podobni onim, ki samo z besedo izkazujejo ljubezen, z dejanjem pa ne, in o katerih govori sv. Jakob: »Ako sta brat ali sestra brez obleke in nimata vsakdanjega živeža, pa jima kdo izmed vas reče: Pojdita v miru, pogrejšta se in se nasitita, pa jima ne daste, kar je potrebno za telo, kaj to pomaga? Tako je tudi z vero, če nima del: sama za se je mrtva« (Jak 2, 15. 16. 17). Mrtva vera k večnemu življenju nič ne pomaga.

Dejanska ljubezen do bližnjega ima še drug jako važen učinek v nas samih. Jezus sam nas je opozoril na to: »Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli« (Mt 5, 7). V usmiljenje božje stavimo mi grešniki svoje zaupanje, da nam bo Bog odpustil naše grehe v tem življenju, da bomo prišli očiščeni in v posvečujoči milosti pred natančnega in neizprosne pravičnega Sodnika. Z deli usmiljenja si nekoliko zaslužimo to božje usmiljenje, katero nam bo vsem nekoč zelo, zelo potrebno. Sv. Peter trdi: »Pred vsem imejte močno ljubezen med seboj, ker ljubezen pokrije množico grehov« (1 Pet 4, 8). Ljubezni se Bog ne ustavlja. V ljubezni nam odpušča grehe, z deli ljubezni si to božjo ljubezen najbolj zaslužimo. Za svoje grehe in še za grehe drugih moremo zadostiti z dobrodelnostjo. Vsi pa sami vidite, koliko se danes greši, kako se skrunijo Gospodovi dnevi, kako zaslužnjuje razbrzdanost, nesramežljivost in nečistost ljudi, kako pozabljajo Boga in hlepe le po zemskih užitkih, koliko krivic se zgodi, kako mnoge vodi brezsrčnost in trdosrčnost, da ne gledajo na bedo bližnjega, ampak le na svoj čezmerni dobiček. Saj morajo vsi ti javni in tajni grehi izzvati božjo pravičnost, da pusti svet drveti v lastno rogubo. Z dobrodelnostjo pa moremo zaustaviti božjo pravično jezo, z deli ljubezni do bližnjega se odkupimo svojih grehov in postanemo deležni božjega usmiljenja. Sprejmimo nasvet katerega je dal prerok Danijel kralju Nabuhodonozorju: »Stori po mojem nasvetu ter odkupi se svojih grehov z miloščino in svojih krivic z usmiljenjem do ubogih, morebiti ti bo odpustil Bog tvoje grehe« (Dan 4, 24).

Končno pa, saj poznate vsi Jezusovo besedo o sodbi, ki vsakega izmed nas čaka. Sodil nas bo po naših delih. Karkoli smo dobrega storili kateremukoli človeku, to vzame Jezus kakor da smo njemu storili in tako nam tudi najmanjše dobro delo po božje povrne. Zdaj v teh bednih časih si naberimo z dobrodelnostjo zasluženja, da bomo vredni slišati ob svoji smrti večno osrečujoče besede Sodnikove: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil

in ste mi dali jesti...nag sem bil in ste me oblekli... Resnično, povem vam: kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25, 34. 35. 36. 40).

Da pa bo vaša dobrodelnost prišla res v pomoč najbolj potrebnim in vrednim, jo je treba urediti. Vsaka župnija ima svoje uboge, katerim mora najprej pomagati. V večjih krajih, mestih in delavskih naselbinah, pa je toliko bede, da je župnije same ne morejo premagati, tam moramo vsi priskočiti na pomoč. Mnogi kraji pa so vsled suše in slabe letine na splošno v takem pomanjkanju, da je širša in dobro urejena dobrodelnost potrebna, ako se naj vsaj za najhujšo silo pomaga. V ta namen naj osnuje vsaka župnija dobrodelne odbore, ako še nima ustanovljenega takega dobrodelnega društva, ki bi moglo prevzeti to nalogo. Ti odbori naj predvsem ugotovijo domače uboge, zlasti otroke, kateri nujno rabijo pomoči, nadalje naj organizirajo zbiranje prostovoljnih prispevkov v denarju, živilih in oblačilih za domače in druge potrebne. Vso dobrodelno akcijo v škofiji pa bo vodila Karitativna zveza v Ljubljani, t. j. zveza vseh dobrodelnih društev, ki bo dajala navodila in oskrbela pravično razdelitev darov. V vsaki župniji naj se na primerno nedeljo napravi darovanje za za te dobrodelne namene. To darovanje naj bo v zahvalo za dosedanji božji blagoslov in v iskreno prošnjo, da naj nas Bog reši hujšega in pripelje kmalu v boljše čase.

Predragi verniki! Vaša dobrodelnost bodi Bogu posvečena, naj bo kakor služba božja. Zaradi Boga pomagajte, za to žrtvujte, da v teh težkih dneh v višji in popolnejši meri izpolnite zapoved ljubezni. Ljubezen do Boga in do bližnjega naj vas vodi in nagiba, da vsak po svoji možnosti lajšate bedo mnogoterih. Združujte dobrodelnost z molitvijo. Sv. Oče Pij XI. je izdal 2. oktobra t. l. okrožnico, v kateri nas poziva, da vse storimo, kar moremo, da v letošnji zimi pomagamo neštetim bednim in stradajočim. A poziva nas tudi k molitvi. »Vsi, tudi najplemenitejši človeški napori so brez božje pomoči nezmožni, zato se obrnimo k delivcu vseh dobrih darov z iskrenimi prošnjami, da po svojem največjem usmiljenju ukaže, da napočijo srečnejši časi.« Ker pa je po papeževem prepričanju sedanje bede v veliki meri krivo čezmerno oboroževanje in pripravljane na novo vojno med narodi, ki požre toliko gmotnih sredstev, katerih potem nedostaja za najnujnejše življenjske potrebščine ljudem, želi sv. Oče, da bi s posebno tridnevnicjo pred praznikom Kristusa Kralja sprosil trajen mir, v katerem bi mogla vzcveteti splošna blaginja. Kakor dobri in poslušni otroci poslušajmo glas skupnega očeta in namestnika Kristusovega ter se združimo v molitvi, da izprosimo od Boga skrajšanje teh hudih dni pomanjkanja in bede. Posebno prosim vse dobre in požrtvovalne duše, ki so se v redovniškem življenju Bogu posvetile ali pa v svetu pobožno žive, da pri vsakdanjem sv. obhajilu Jezusa prosijo usmiljenja in pomoči v zmislu želje sv. Očeta in pa za to, da bi se v srcih vernikov, zlasti tistih, ki so oblagodarjeni s premoženjem, vzbudila požrtvovalna ljubezen in neizčrppljiva radodarnost do bednih.

Z obojim, z dobrodelnostjo in molitvijo, lajšajmo bednim težke skrbi, da si bomo zaslužili odpusčenje grehov, blagoslov pri delu in večno povračilo v nebesih. Storimo to, predragi verniki, da bo sedanji čas bednim prinesel pomoč, nam vsem pa poživil vero, poglobil ljubezen in napolnil naše življenje z večnostnimi vrednotami.

Vsem onim, ki so pomoči potrebni, in onim, ki so pripravljeni pomoč nuditi, pošiljam nadpastirski blagoslov. Presveto Srce usmiljenega Jezusa bodi vsem tolažnik in plačnik. Amen.

V Ljubljani, dne 6. oktobra 1931.

† Gregorij,
škof.

Opomba: Ta pastirski list naj se vernikom prečita čimprej s prižnice v vseh cerkvah, kjer se opravlja nedeljska služba božja.

Pomoč stradajočim.

Po navodilu sv. Očeta in v zmislu zgornjega pastirskega lista odrejam:

1. V vsaki župniji naj župnik takoj osnuje dobrodelni odbor, katerega naj tvorijo odbori že obstoječih dobrodelnih društev. Kjer teh ni, naj jih nadomesti odbor katoliške akcije. Ta odbor naj skrbi za domače potrebne in za širšo dobrodelno akcijo pod vodstvom Karitativne zveze (Ljubljana, Poljanska cesta 30).

2. V vseh cerkvah (prosim izrečno tudi samostanska predstojništva in duhovnike na podružnicah) naj se vrši darovanje, oziroma pobiranje v puščico za pomoč bednim. Denar naj se pošlje takoj po izvršeni zbirki škofijskemu ordinariatu. Za darovanje se zdi najprimernejša zahvalna nedelja, razen če letos zunanje okoliščine to odsvetujejo.

3. Molitvena akcija naj se izvede tako, da se opravi tridnevnik, če mogoče, pred praznikom Kristusa Kralja, če ne pa ob primernem času pozneje. Ako se tridnevnik združi z rožnavensko pobožnostjo, se pristavi običajnim molitvam še molitev v katerikoli nadlogi (Cerkveni molitvenik, str. 259). Ako pa se vrši tridnevnik posebej, naj se molijo litanije sv. Jožefa in molitev v katerikoli nadlogi, priporoča se pa tudi sv. rožni venec.

V Ljubljani, dne 6. oktobra 1931.

† Gregorij,
škof.

63.

Slovstvo.

Nebeške rože. III. knjiga: Sveta Terezija Deteta Jezusa. Knjižica, že zadnjič napovedana, je izšla v lepi opremi. Vsebuje popis življenja in poveljavanja svetnice. Govori tudi o našem slovenskem Lisieuxu v Karmelu na Selu pri Ljubljani. Priporočamo.

Knjiga postave. 45 govorov o božjih zapovedih. III. zvezek. V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govoril stolni pridigar dr. Mihael Opek a. Založila prodajalna KTD (Ničman) v Ljubljani. Cena 22 Din, po pošti 1.50 Din več. — Tretji zvezek obsega zadnjih pet božjih zapovedi v treh delih. Govori so mojstrsko izdelani in obravnavajo najaktualnejšo stvarino.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se župnija Poljana pri Toplicah v novomeški dekaniji. Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škofijski ordinariat.

Rok za vlaganje prošenj se zaključi 12. novembra 1931.

Škofijska kronika.

Imenovan je bil za honorarnega veroučitelja na drž. realni gimnaziji v Kranju ondotni vikar dr. Jožef Pogačnik.

Za kurata v drž. ženski kaznilnici v Begunjah pri Lescah je bil imenovan Anton Hafner, izseljeniški duhovnik v Franciji.

Premeščena sta bila: Pavel Simončič, kurat v drž. ženski kaznilnici v Begunjah pri Lescah, za kaplana v Kamno gorico, in Srečko Huth, kaplan v Kočevski Reki, za kaplana v Gorje pri Bledu.

Ordinacije: Višje redove je prejel: subdiakonat dne 11. januarja, diakonat dne 12. aprila in prezbiterat dne 27. septembra 1931 bogo-slovec IV. letnika Venceslav Snoj.

Umrli je Anton Žlogar, kanonik kolegiatnega kapitlja v Novem mestu, dne 5. oktobra 1931 v starosti 81 let. Naj v miru počiva!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 12. oktobra 1931.

Vsebina: 61. Apostolsko pismo »Nova impendet« papeža Pija XI. — 62. Pastirski list škofa Gregorija o pomoči bednim. — 63. Slovestvo. — 64. Konkurni razpis. — 65. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čee.

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1931.

Ljubljana, 31. decembra 1931.

Štev. 11.

74.

Dr. Frančišek Borgia Sedej

naslovni nadškof egiptski

resign. knezonadškof goriški in metropolit ilirske province.

Dne 28. novembra 1931 zvečer je prejel škofijski ordinariat iz Gorice brzojavko, da je ondi po kratki bolezni umrl ta dan ob treh popoldne bivši goriški nadškof in metropolit Frančišek Borgia Sedej.

Pokojni naš metropolit se je rodil dne 10. oktobra 1854 v Cerknem na Goriškem. Po odlično prestani maturi je l. 1873 stopil v Gorici v bogoslovje in bil l. 1877 posvečen v duhovnika. Po kratkem kaplanovanju v Cerknem je bil poslan na Dunaj v Avguštinej, kjer je bil l. 1883 promoviran za doktorja bogoslovja. Vrnil se je v Gorico, kjer je bil bogoslovni profesor, dokler ni bil kot naslednik dr. M. Napotnika poklican na Dunaj za dvornega kaplana in ravnatelja Avguštineja. Ko je prišel v Gorico za nadškofa dr. Jakob Missia, ga je ta poklical domov in ga imenoval za kanonika in stolnega župnika. L. 1906 je bil imenovan za goriškega nadškofa in je v tej službi dočkal lani 25 letni jubilej. Malo pred smrtjo se je odpovedal svoji škofiji in bil od sv. Očeta imenovan za naslovnega nadškofa egiptskega.

Težka je izguba, ki jo je utrpela ž njim goriška nadškofija in vsa metropolija. Kdo more preceniti vsa njegova dela, kdo naštetati vse njegove bridkosti in težave, ki jih je moral prestati zlasti v vojnem in povojnem času prav do svoje smrti? Vse to je zapisano v knjigi življenja. Naj na tem mestu navedemo besede, ki jih je naslovil na pokojnega nadškofa ob njegovem srebrnem škofovskem jubileju sv. Oče Pij XI.: »Annum propediem exiturum esse quintum et vicesimum ex quo Tu ad Episcopalem dignitatem evectus es, libentes equidem didicimus; id enim Nobis offert opportunitatem benevolentiae erga Te Nostrae testandae. Siquidem novimus quae diligentia hoc toto tempore boni Pastoris partes expleveris, praecipue non modo disciplinam sacram in Clero et christianae vitae studium in populo fovendo, sed etiam virtutum exemplo omnibus praeundo.«

Pogreb pokojnega je bil dne 3. decembra. Po slovesnem mrtvaškem opraviilu v goriški stolnici, pri katerem so bili navzoči štirje škofje, so truplo položili v grobnico na Sv. Gori. Kot zastopnika ljubljanskega škofa

sta se udeležila pogreba univ. profesorja monsig. dr. Josip Ujčič in dr. Lambert Ehrlich. V ljubljanski stolnici pa je bilo dan prej slovesno mrtvaško opravilo, ki ga je opravil za dušo pokojnega metropolita prevzv. gospod ordinarij. V vseh mestnih cerkvah ljubljanskih je ta dan opoldne zvonilo z vsemi zvonovi.

Ave Pontifex et virtutum opifex, pastor bone in populo, ora pro nobis Dominum!

75.

Blagoslov planinskega orodja.*

(Ex Actis Sacrae Congregationis Rituum.)

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Benedic, quaesumus, Domine, hos funes, báculos, rastros, aliáque hic praeséntia instruménta; ut quicumque iis usi fuerint, inter árdua et montis abrúpta, inter glácies, nives et tempestátes, ab omni casu et perículo praeservéntur, ad cúlmina feliciter ascéndant, et ad suos incólumes revertántur. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Orémus.

Prótege, Domine, intercedénte Beáto Bernárdo, quem Alpium incolis et viatoribus Patrónum dedisti, hos fámulos tuos: ipsisque concéde, ut, dum haec conscéndunt cúlmina, ad montem qui Christus est váleant perveníre. Per eundem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Et aspergantur aqua benedicta.

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa XI descriptam formulam benedictionis instrumentorum ad montes conscendendos adprobare dignatus est, eamque Ritualis Romani proximae futurae editioni inseri mandavit.

Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 14 Octobris 1931.

C. Card. Laurenti, Praefectus.

L. F. S.

A. Carinci, Secretarius.

76.

Konferenca dekanov v letu 1932.

Konferenca dekanov, h kateri so vabljeni: g. generalni vikar, vsi gg. arhidiakoni in dekani, se bo vršila v četrtek, dne 28. januarja 1932, od 9 dopoldne v semeniški dvorani v Ljubljani. Na dnevnem redu so sledeči referati:

* Acta Apostolicae Sedis, XXIII. Num. 12. pagg. 446 sq.

1. Poročilo ordinarijevo.
2. Pastoralni obiski družin.
3. Vodstvo cerkvenih mladinskih družb.
4. Kako naj se uredi božja služba, da bi bila v sedanjih razmerah bolj učinkovita?
5. Slučajnosti.

77.

Seznamek birmancev v letu 1931.

Dekanija ljubljanske okolice: Št. Vid nad Ljubljano 94, Ig 90, Golo 30, Želimlje 26, Rudnik 19, Sostro 52, Devica Marija v Polju 71, Št. Jakob ob Savi 69, Črnuče 53, Ježica 9, Šmartin pod Šmarno goro 39, Sora 79, Preska 100, Brezovica 97, Dobrova pri Ljubljani 101, Sv. Katarina 47, Polhov gradec 220, Tomišelj 74. — Skupaj: 1260.

Dekanija Vrhnika: Vrhnika 444, Borovnica 278, Preserje 121, Rakitna 56, Bevke 18, Horjul 173, Št. Jošt nad Vrhniko 88, Podlipa 77, Sv. Trije Kralji 78, Rovte 194, Zaplana 71, Dolenji Logatec 158, Gorenji Logatec 156, Hotedršica 73. — Skupaj: 1985.

Dekanija Cerknica: Planina pri Rakeku 149, Unec 104, Begunje pri Cerknici 147, Cerknica 348, Grahovo 128, Babno polje 76, Stari trg pri Ložu 427, Bloke 241, Sv. Trojica nad Cerknico 95, Sv. Vid nad Cerknico 147. — Skupaj: 1862.

Mesto Ljubljana: binkoštno nedeljo: dopoldne 1129, popoldne 370; binkoštni ponedeljek 192. — Skupaj 1691.

Dekanija Kamnik: Domžale 232, Mengeš 72, Dob 135, Rova 63, Stranje 129, Gozd 69, Mekinje 103, Nevlje 72, Sela 101, Šmartin v Tuhinju 131, Zgornji Tuhinj 132, Špitalič 82, Motnik 92, Komenda 246, Tunice 69, Vo-dice 291, Kamnik 269, Vranja peč 63. — Skupaj: 2437.

Dekanija Loka: Črni vrh nad Polhovim gradcem: 114.

Posamezni: Ženska kaznilnica v Begunjah pri Lescah: 8, v škofijski kapeli: 12. — Skupaj: 20.

Skupaj celo leto: 9379.

78.

Razne objave.

Pastoralne konference I. 1931. Rešitev pastoralnih konferenc v letu 1931 bo prinesel »Škofijski list« v letu 1932.

Zaved sv. Stanislava. Običajnih vsakoletnih poročil škof. klasične gimnazije poslej »Škofijski list« ne bo več prinašal, ker izdaja zavod vsako leto obligatno izvestje, v katerem so vsi podatki o gimnaziji.

»**Cerkveni glasbenik.**« Ker skoro polovica župnij ni naročena na »Cerkveni glasbenik«, škofijski ordinariat vsem župnim uradom priporoča naročbo na ta list. Vsak organist ne more biti naročen na list, potreben pa je vsakemu, če se hoče dalje izobraževati. Zato bodi naročena na list vsaj vsaka župnija, da ga more posojati svojemu organistu.

Orglarska šola. Tej številki lista so priložene položnice za plačilo prispevkov cerkva za Orglarsko šolo I. 1932. Župni uradi naj dolžni znesek

(4 Din od 100 duš) čim prej nakažejo, da ne treba urgirati. Kakor je bilo že povedano, je šola navezana edinole na te prispevke, ki komaj zadoščajo za obstoj. Naj bi zato večje župnije prispevale več ko dolžni znesek 200 Din.

79.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisujeta župniji: Z a p o g e v kranjski dekaniji, in N o v a O s e l i c a v loški dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škof. ordinariat. Rok za vlaganje prošenj se zaključí 15. februarja 1932.

80.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za škof. duhovnega svetnika je bil imenovan Janez Müller, župnik pri D. M. v Polju.

Imenovani so bili: Dr. Franc Kimovec, stolni kanonik v Ljubljani, za arhidiakona dekanij: Ljubljanska okolica, Šmarije, Vrhnika in Cerknica; Dr. Ciril Potočnik, semeniški spiritual v Ljubljani, za škof. promotorja duhovnih vaj; Josip Anžič, župnik v Škocijanu pri Mokronogu in dosedanji dekanijški upravitelj, za pravega dekana dekanije Leskovec.

Premeščena sta bila: Alfonz Jarec, kaplan na Raki, za župnega upravitelja v Poljane pri Toplicah, in Franc Gornik, kaplan na Bledu, za kaplana v Begunje pri Lescah.

Za škofijske nadzornike organistov so bili na novo imenovani: David Doktorič, duhovnik v Radomljah, za dekanijo Moravče; Anton Svelec, kaplan na Vrhniki, za dekanijo Vrhnika; Franc Požun, organist v Žužemberku, za dekanijo Žužemberk.

Ordinacije: Prezbitrat je prejel dne 19. decembra 1931 fr. Placid Grebenc, O. Cist.

Umrla sta: P. Hubert Rant, O. F. M., višji vojaški duhovnik v p., v Ljubljani dne 18. novembra 1931 v starosti 61 let, in p. Severin Fabiani, O. F. M., kaplan v Spodnji Šiški v Ljubljani, dne 30. decembra 1931 v starosti 65 let. — Naj v miru počivata!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 31. decembra 1931.

Vsebina: 74. † Nadškof dr. Franc B. Sedej. — 75. Blagoslov planinskega orodja. — 76. Konferenca dekanov v l. 1932. — 77. Seznamek birmancev v l. 1931. — 78. Razne objave. — 79. Konkurni razpis. — 80. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodič. Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.